

Příloha - Vzory

Romulus a Remus – legenda o založení Říma

Vlčí děti – podle posvátné vlčice, kterou podle starých bájí seslal antický bůh války Mars na pomoc budoucím zakladatelům Říma.

Podle světoznámé legendy stáli u zrodu města Říma dva bratři, dvojčata Romulus a Remus. Ti byli jako novorozeňata vhozeni v proutěných košících do rozbouřené řeky Tibery prastrýcem Amuliem, vládcem místního království. Naštěstí byli oba zachráněni vlčicí, která chlapce odkojila ve svém doupěti na Palatinském pahorku. Později obě děti našel pastevec a vychovával je jako svoje vlastní až do jejich dospělosti. V té době nezkrotní chlapci napáchali škody na ovčích stádech patřících Numitorovi, jejich dědečkovi. Když byli povoláni před soud, aby byli souzeni za své zločiny, poznal v nich své dávno ztracené vnuky a pověděl jim pravdu o jejich královském původu.

Romulus a Remus tohoto postavení chtěli okamžitě využít, a proto se rozhodli založit město, kterému by mohli společně vládnout. Podle prastaré tradice vzali pluh a začali vyorávat brázdu kopírující budoucí městské hradby. Na třech místech, kde byla brázda přerušená, se měly vystavět brány do města. Ještě ale bylo potřeba dát městu název. Každý z bratrů si přál, aby město neslo jeho jméno. Jejich neschopnost dohodnout se vedla k potyčce, která skončila smrtí Rema. Vítěz Romulus dal městu jméno Roma (česky Řím) a stal se jeho budovatelem a prvním králem. Zavedl zákony a rozdělil římské obyvatele na dvě skupiny: patricije (vládnoucí vrstvu) a plebejce (prostý lid). Romulova smrt je opředená mnoha legendami a nejsou o ní historicky doložitelné zmínky.

Vlčici najdeme dodnes ve znaku města Říma.

Děti přírody

Psí holčička Nataša

Pětiletá ruská holčička Nataša strávila většinu života zamčená v místnosti se psy a kočkami, bez topení, vody a odpadu. Když ji našli, neuměla mluvit, zato štěkala a skákala na lidi jako její zvířecí pěstouni, kteří projevili víc citu a zodpovědnosti než lidé.

Gazelí hoch ze Sahary

Francouzský antropolog Jean-Cloude Armen zveřejnil na počátku 21. století fotografie chlapce žijícího na kraji Sahary ve stádě gazel. Upozornili ho na něj místní beduíni. Asi čtrnáctiletý, metr a půl vysoký hoch měl štíhlé a svalnaté ruce i nohy a při běhu za ním vlály dlouhé modročerné vlasy. Vědec přiznal, že se jedná o fotografie 20 let staré a že je úmyslně utajoval. Přál si, aby gazelí hoch zůstal v divočině. Působil totiž šťastným a svobodným dojmem a Armen si ho nedovedl – a ani nechtěl – představit zavřeného v nemocničním pokoji. Jako antropolog totiž dobře věděl, že dítě vyrůstající mezi zvířaty v divoké přírodě už nikdy nedohoní své šťastnější lidské soukmenovce.

Divoká Marie ze Champagne

V hlubokých lesích okolo francouzského Champagne byla v roce 1731 nalezena devatenáctiletá dívka. Jmenovala se Marie-Angélique Memmie Le Blanc a přežila sama v přírodě deset let. Marie měla pohnutý osud: byla to americká indiánka z Wisconsinu (tehdy francouzské kolonie), která se po zdecimování svého kmene bělochy dostala jako služka do rodiny kanadské šlechtičny Madame de Courtemanche. S ní cestovala i do zámoří, když však rodinu v Marseille zastihl mor, byla dívka rok držena v karanténě. Poté uprchla do lesů v Provence, kde se protloukala na vlastní pěst. Jde snad o jediný doložený případ, kdy došlo k resocializaci* vlčího dítěte: Marie se naučila mluvit a dokonce číst a psát. Zemřela ve věku 63 let jako chráněnka francouzské královny.

Srnčí chlapec z Hannoveru

Poblíž německého města Hannoveru našli v roce 1729 dřevorubci v lese špinavého nahého chlapce, k smrti vystrašeného. Vyrůstal mezi srnčí zvěří a zřejmě se živil sběrem kořínků, kůrou, drobnými hlodavci a ptáky. Dítě skončilo v blázinci, poté se ho však ujal anglický král, který ho svěřil do opatrování církvi. I přes trpělivé zacházení se polidštění divokého chlapce nepodařilo: nikdy se nenaučil mluvit a jednat jako člověk.

* resocializace = znovuzачlenění do normální společnosti

Kaspar Hauser, vlčí dítě z Norimberku

Nalezenec Kaspar Hauser se jako šestnáctiletý objevil roku 1828 na tržišti v Norimberku.

Někdy je Kaspar označován za tzv. vlčí dítě, ale ty většinou vyrůstaly mezi zvířaty v divočině, zatímco tento chlapec pravděpodobně strávil dlouhá léta v uzavřené a temné kobce.

Říká se, že se snad narodil v dubnu 1812 a zemřel roku 1833, byl zavražděn nikdy nedopadeným vrahem ve svých pouhých 21 letech.

Objevil se zničehonic jednoho květnového dne 1828. S sebou měl jen dopis napsaný neumělou němčinou. Pisatel v něm žádá velitele čtvrté eskadrony šestého norimberského jízdního regimentu, aby se ho ujal. Tvrdí, že mu ho jako nemluvně svěřila neznámá děvečka a že on sám ho nemůže dál živit. Slunce a denní světlo mu nedělají dobře, zatímco ve tmě se orientuje výborně. Má mimořádně vyvinutý sluch a čich, ale slabou svalovou hmotu z důvodu dlouhodobého pobytu v malé místnosti. Ze začátku také odmítá jiné jídlo než černý chléb a vodu, na které byl zvyklý. Na rozdíl od většiny tzv. vlčích dětí se pod dohledem gymnaziálního profesora Daumera a soudního rady von Feuerbacha, který se stane jeho opatrovníkem, učí rychle mluvit a psát. Na papír také napíše své jméno – reiter (jízdní voják) Kaspar Hauser. Když je schopen konečně více komunikovat, chce jeho okolí, aby popsal, kde dřív byl a co dělal, ale on si nic nepamatuje – celý život zažil jen tmu a samotu.

Soudní rada von Feuerbach se celou dobu zabývá myšlenkou, že Hauser je ve skutečnosti potomkem nějaké velmi bohaté a významné rodiny. V prosinci 1833 je Kaspar v zámeckém parku pobodán. Ostatně už krátce poté, co se jej ujal lord Stanhope, začal Kaspar tvrdit, že trpí nesnesitelnými bolestmi hlavy, které mu způsobuje jakýsi tmavý muž v černém kabátě. Stejně tak popisuje člověka, jenž jej napadl. O tři dny později, 17. prosince 1833 na následky zranění umírá.

Na jeho náhrobku stojí: *Zde leží Kaspar Hauser, hádanka své doby. Původ neznámý, smrt tajuplná.*

Viktor z Aveyronu

Viktor z Aveyronu byl vlčí chlapec, který část svého dětství prožil v lese. Počátkem roku 1800 byl odchycen. V té době mu bylo odhadem 12 let. Přes snahu úřadů se nepodařilo vypátrat jeho rodinu ani původ. Již od počátku se o jeho případ zajímali vědci, což z divokého chlapce z Aveyronu činí jeden z nejlépe zdokumentovaných případů vlčích dětí.

V době svého nalezení chlapec neuměl mluvit a ani neznal základní společenské chování. Učitel Itard se chlapci věnoval, avšak dosáhl jen dílčích úspěchů, mluvit se Viktor nikdy nenaučil. Od roku 1806, kdy byl Itardův projekt ukončen, žil Viktor i se svou opatrovnící v Paříži a zemřel roku 1828. Od samého počátku případ provázela i velký zájem veřejnosti. Příběhu se na počátku 19. století dostalo divadelního ztvárnění a byl zpracován i ve 20. a 21. století.

Na počátku roku 1800 se začal potulovat po lesích v okolí Saint-Sernin-sur-Rance, přičemž vzprímená chůze byla to jediné, co jej odlišovalo od zvířat. 9. ledna 1800 byl znovu odchycen místním koželuhem. Chlapec pouze vydával skřeky a nechodil na toaletu. Odmítal také nosit oblečení; když jej oblékli, šaty ze sebe vzápětí strhal a také nechtěl spát v posteli. Nepřijímal žádné běžné jídlo vyjma brambor. Během času, kdy se o něho lidé starali v Saint-Afrigue, mu vybrali jméno Joseph, nicméně toto jméno nebylo nikdy úředně potvrzeno. Ze sirotčince se dvakrát pokusil o útěk a bylo velmi obtížné jej dopadnout.

Pierre Joseph Bonnaterre s chlapcem provedl množství pozorování a experimentů. Podle Bonnaterre byly všechny chlapcovy smysly v pořádku, ale jejich důležitost byla posunuta: na prvním místě byl čich, na druhém chuť, hmat byl až poslední. Kromě jídla a spánku nejevil zájem o nic. Za necelý půlrok se chlapci podařilo učinit drobné pokroky; toleroval, aby byl oblékán, a zvykl si jíst i několik dalších jídel než pouze brambory. Jednou mu bylo podáno více jídla, než mohl sníst, a Bonnaterre mohl pozorovat, že chlapec jídlo jako zvířata zahrabal na zahradě.

Amala a Kamala, vlčí sestry

Zřejmě nejslavnějšími vlčími dětmi byly indické dívky Kamala a Amala, které žily přímo s vlčí smečkou. Nalezeny byly v říjnu 1920 v severní Indii, poblíž města Midnapore, v jeskyni. Amala byla stará pouze 18 měsíců a Kamale bylo osm let, když byly vyvedeny z džungle, kde obě po téměř celý svůj život žily s vlky.

Ujal se jich reverend Joseph Singh, který vedl dětský domov. Jeho popis obou dívek a snaha zapojit je do života mezi lidmi se staly bestsellerem a z odborného hlediska to byl zajímavý zdroj informací o vlčích dětech obecně.

Podle J. Singha byly obě dívky více vlky než lidmi. Zásadně se pohybovaly po čtyřech. Kolena a lokty měly pokryté hrubými mozoly. Postavit se zpříma ani jedna z nich nedovedla, nevěděly ani jak použít ruce k úchopu předmětů. Co je však nejhorší: neuměly mluvit. Samy sebe pravděpodobně považovaly za vlky. Strhaly ze sebe jakékoliv oblečení, které na ně v dětském domově navlékly; jedly syrové maso; spaly na zemi stočené do klubíčka; neměly zájem trávit čas ve společnosti jiných lidí; nikdy se nesmály; jediná emoce, kterou projevovaly, byl strach; měly velmi vyvinutý čich; měly velmi dobré noční vidění; lidská řeč pro ně nebyla zajímavým, ani dobře rozeznatelným zvukem.

Mladší Amala zemřela krátce po nalezení, Kamala po několika letech. Během nich se podrobila reedukačnímu* programu J. Singha. V řadě oblastí Kamala dělala během let pokroky, avšak nikdy nesplynula s běžnými dětmi. Zpočátku se program soustřeďoval na pohyb – Kamala se učila chodit po dvou, vzpřímeně a plynule, ovládat své tělo. Dále se učila jíst běžnou stravu, nebát se druhých lidí a komunikovat prostřednictvím jazyka. Po několika letech měla zásobu 40 slov.

* reedukace = převýchova

Případ z Prahy

Listopad 2011

Policisté případ odhalili v dubnu a zjistili, že rodiče utajili narození svých dětí. Dvouletý chlapec a jeho roční bratr nikdy neopustili byt, byli živí, ale psychicky deprivováni*. Podle deníku Mladá fronta Dnes, který o případu informoval, jsou děti nyní v péči prarodičů.

Otec „vlčích dětí“ je podle znalců psychopata, matka se může vyléčit.

Jako manipulátora se schizoidní poruchou popsali soudní znalci otce „vlčích dětí“ Martina K. Zároveň je nadprůměrně inteligentní, IQ má 115. Šance na jeho nápravu je prý snižena. Matka se ale podle nich může z jeho silného vlivu vymanit. Manželé stojí před soudem proto, že své dvě děti nevyváděli z bytu a vychovávali je v nevyhovujících podmínkách.

Podle znalců mají děti kvůli počínání svých rodičů ochablé svaly, zaostávají v řeči, chybějí jim vitamíny a kvůli tomu mají opožděný růst kostí. „Objektivně byl zjištěn nedostatečný vývoj dítěte. Neprojevily se žádné známky chorob či vrozených vad, proto to přičítám výchově rodičů,“ konstatoval u soudu soudní lékař.

„Psychomotorický vývoj je nevyrovnaný, řečové schopnosti opožděné,“ uvedl o dětech lékař. Podle něj zanedbávání péče spočívalo v naprosté sociální izolaci. „Za týrání a zanedbávání se považuje vědomé i nevědomé chování rodičů, které poškozuje společenský, tělesný a duševní stav dítěte,“ vysvětlil Koutek.

Říjen 2012

Vrchní soud v Praze změnil tresty pro rodiče a obžaloval je za zanedbání povinné výživy, těžkého ublížení na zdraví z nedbalosti a z ohrožení mravní výchovy mládeže. Matce místo podmínky uložil dvouletý trest vězení. Otci chlapců naopak změnil osmileté vězení na čtyřletý žalář.

* deprivace = strádání, nedostatek

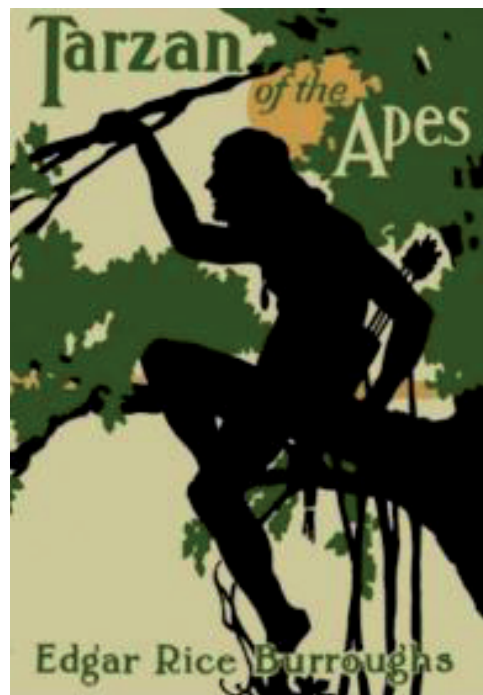
Vlčí děti v literatuře

Šimpanzí děti od jezera Nagami

Anglický vědec Sir Richard Paget z Oxfordské univerzity vyprávěl příběh divokých dětí z Afriky od jezera Nagami. V 19. století tvořily Afriku kolonie spravované evropskými mocnostmi. Samice šimpanze přišla tragicky o svého druha a dvě lidské děti, které zřejmě zachránila v džungli. Druhý den se objevila přímo ve vesnici právě v době, kdy byli muži na lovu. Ženy se rozprchly na všechny strany. Šimpanzice zaslechla v jedné chatrči dětský pláč. Zmizela ve vchodu a za chvíli se objevila s malými černoušky v ruce.

Teprve po třech letech se o nešťastném případě dověděla koloniální správa od členů jedné vědecké expedice. Do pralesů u jezera Nagami se vypravili vojáci. Od únosu však uplynulo příliš mnoho času a vypátrat šimpanzici s dětmi se jim nedařilo. Nakonec vojáci vyhládali samici na improvizovaný dětský nárek i s nedobrovolně „adoptovanými“ dětmi. Zuřivě se bránící šimpanzici museli zastřelit a „její“ černošské děti – silné a zdravé – spoutat, takový odpor kladly. Jejich návrat

do lidské společnosti se povedl jen částečně. Příběh Sira Pageta převzaly všechny tehdejší noviny a spisovatele E. R. Burroughse prý inspiroval k napsání Tarzanových dobrodružství.

Vlčí hoši z Indie

V květnu 1889 vyprávěl anglický učenec Miles Falaadag na přednášce Přírodopisné společnosti v Bombaji o hochovi, který žil s vlčí smečkou v západní Indii. Místní lovci ho zahlédli, jak běží po čtyřech, a podali o něm zprávu úřadům. Záchránná výprava pak našla jeskyni, kde dítě přebývalo pod ochranou velké vlčice. Stopaři rozdělali před doupětem oheň a šelmu vykourili. Na chlapce, který se snažil uprchnout, hodili síť. Dítě se zuřivě bránilo a vyráželo ze sebe štěkavé zvuky. Na lidskou společnost si zvyklo až po několika letech. Naučilo se však nakonec vzpřímeně chodit, mluvit, jíst a oblékat. Falaadagovo vyprávění inspirovalo Rudyarda Kiplinga k sepsání slavné Knihy džunglí.

- Jak se jmenovala hlavní postava Knihy džunglí?